

การเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมอาเซียน: กรณีศึกษาประเทศลาว

ภายใต้โครงการนิสิตสัมพันธ์อาเซียน:
ความสัมพันธ์ทางศาสนาไทย-ลาว
ศูนย์อาเซียนศึกษา มจร

ชื่อ.....ชั้นปีที่.....

สาขาวิชา.....

คณะ.....

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

กำหนดการ

โครงการนิสิตสัมพันธ์อาเซียน: ความสัมพันธ์ไทย - ลาว ระหว่างวันที่ 1 - 4 กันยายน 2562

วันอาทิตย์ที่ 1 กันยายน 2562

09.00 - 17.00 น. นิสิต และบุคลากร ศูนย์อาเซียนศึกษา เดินทางจาก มจร
วังน้อย ไปที่จังหวัดอุบลราชธานี และเดินทางเข้าพัก

วันจันทร์ที่ 2 กันยายน 2562

08.00 - 09.00 น. ลงทะเบียน

09.00 - 09.05 น. พิธีเปิด ประธานในพิธีเปิดโดย รองอธิการบดีวิทยาเขต
อุบลราชธานี ดร.ลำพอง กลมกุล ผู้อำนวยการส่วนวิจัย
สารสนเทศและบริการวิชาการ ศูนย์อาเซียนศึกษา มจร
กล่าวรายงาน

09.05 - 11.00 น. การสัมมนากลุ่มย่อย เรื่อง “การปรับตัวภายใต้ความ
แตกต่างทางวัฒนธรรม: กรณีศึกษาความสัมพันธ์ไทย-ลาว”

10.00 - 10.15 น. ฉันทน์/รับประทานอาหารว่าง

10.15 - 11.15 น. กิจกรรมการเตรียมความพร้อมเพื่อการศึกษาเชิงพื้นที่
กรณีศึกษาการเรียนรู้อาเซียนวัฒนธรรมไทย-ลาว

11.15 - 12.30 น. ฉันทน์/รับประทานอาหารกลางวัน

12.30 - 15.00 น. ออกเดินทางจาก มจร วิทยาเขตอุบลราชธานี ไปด่านช่อง
เม็ก เขตแดนไทย-ลาว

15.00 - 18.00 น. ศึกษาเชิงพื้นที่ศาสนสถานสำคัญในจำปาสัก

18.00 น. เป็นต้นไป เดินทางกลับที่พัก และพักผ่อนตามอัธยาศัย

ตลาดดาวเรือง

ตลาดดาวเรือง เป็นตลาดที่ใหญ่ที่สุดแห่งหนึ่งของเมืองปากเซ ซึ่งจะมีพ่อค้า
แม่ค้าคนท้องถิ่นนำสินค้าทางการเกษตร ทั้งพืชผัก ผลไม้ ของสด อาหารทะเล
เนื้อสัตว์ สินค้าหัตถกรรมพื้นเมือง ฯลฯ มาจำหน่ายกันอย่างคึกคัก รวมทั้งอุปกรณ์
ไฟฟ้า อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ นอกจากตลาดดาวเรืองจะเป็นแหล่งซื้อขายสินค้าจาก
ท้องถิ่นแล้ว ก็ยังเป็นตลาดนำเข้าสินค้าจากไทยและจากประเทศจีน สินค้าที่มาจาก
ไทยจะเป็นพวกสินค้าอุปโภค บริโภค เช่น กะปิ น้ำปลา สบู่ ยาสีฟัน อาหารแห้ง
เครื่องใช้ที่ทำจากพลาสติก รวมถึงเบหมีกึ่งสำเร็จรูป ส่วนสินค้าที่มาจากจีนจะเป็น
เสื้อผ้า เครื่องใช้ไฟฟ้า เครื่องไม้เครื่องมือที่เป็นประเภทโลหะ หรือเครื่องเหล็ก เป็น
ต้น

วัดเมืองกา

วัดเมืองกา (Wat Muang Kang) เป็นวัดเก่าแก่ที่สุดในจำปาสัก (ราวศตวรรษที่ 19) มีชื่อเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า “วัดพุทธวนาราม” อาคารและสถาปัตยกรรมของวัดนี้เป็นรูปแบบเก่าที่สวยงาม ตั้งอยู่ริมแม่น้ำโขง และมีหอพระไตรปิฎกที่เก่าแก่ที่สุด

วันอังคารที่ 3 กันยายน 2562

- 08.30 - 10.00 น. กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เรื่อง “การเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมไทย-ลาว” ระหว่างนิสิต มจร และนักศึกษา วิทยาลัยสงฆ์จำปาสัก สปป ลาว
- 10.00 - 10.15 น. ฉั้่น/รับประทานอาหารว่าง
- 10.15 - 11.15 น. กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เรื่อง “การเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมไทย-ลาว” (ต่อ)
- 11.15 - 12.30 น. ฉั้่นเพล/รับประทานอาหารกลางวัน
- 12.30 - 16.00 น. การศึกษาเชิงพื้นที่ ปราสาทหินวัดพู มรดกโลกแห่งที่สองของประเทศไทย
- 16.00 - 18.00 น. ศึกษาหอพระไตรปิฎก ณ วัดเมืองกา วัดที่เก่าแก่ที่สุดบนที่ภาคสนาม และสัมมนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้
- 18.00 น. เป็นต้นไป เดินทางกลับที่พัก และพักผ่อนตามอัธยาศัย

วันพุธที่ 4 กันยายน 2562

- 08.00 - 17.00 น. ศึกษาวิถีชีวิต เศรษฐกิจการค้าของลาว ณ ตลาดดาวเรือง
- กิจกรรมสะท้อนผลการเรียนรู้ และเดินทางกลับเข้าสู่ประเทศไทย

หมายเหตุ: กำหนดการอาจเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม

นิสิตมหาวิทยาลัย เตรียมชุดนักศึกษาเพื่อเข้าร่วมกิจกรรม

นิสิตบรรพชิต ห่มดอง

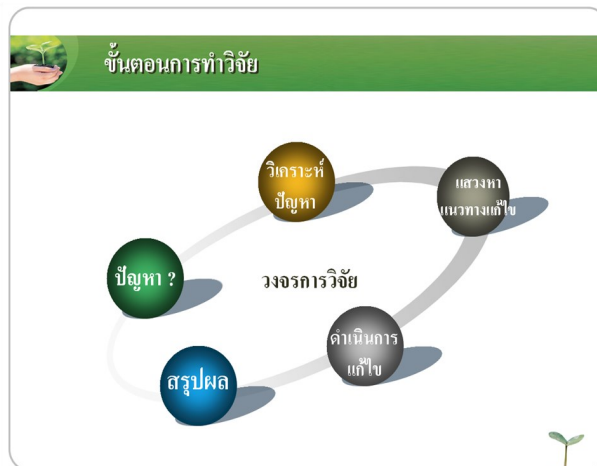
**** ผู้เข้าร่วมกิจกรรมทุกท่านต้องนำหนังสือเดินทางไปด้วย**

ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

๑. เข้าใจกระบวนการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมอาเซียนผ่านกระบวนการวิจัย
๒. ศึกษาและบันทึกเกี่ยวกับวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของชาวลาวที่ได้จากการศึกษาภาคสนาม
๓. สามารถสะท้อนคิดและสรุปความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาภาคสนามเพื่อการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมไทย-ลาว

การเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมอาเซียนผ่านการวิจัย

การวิจัย หรือ
Research หมายถึง
กระบวนการแสวงหา
ความรู้ใหม่
ด้วยกระบวนการ
ทางวิทยาศาสตร์
(Scientific
Method)

วัดพูสะเหลา

วัดพูสะเหลา ตั้งอยู่บนเนินเขาใกล้กับสะพานลาว-ญี่ปุ่น เมื่อมองมาจากบนสะพานจะเห็นพระพุทธรูปองค์ใหญ่สีเหลืองทองสง่างามบนเนินผา ซึ่งจากจุดที่ตั้งของพระพุทธรูปองค์ใหญ่ก็เป็นจุดชมวิวที่สวยงามที่สุดแห่งหนึ่งของเมืองปากเซด้วยเช่นกัน เพราะสามารถมองเห็นเว้าแม่น้ำโขงไกลสุดลูกหูลูกตา สะพานลาว-ญี่ปุ่นพร้อมทั้งวิวทิวทัศน์ของเมืองปากเซอันเงียบสงบ บริเวณโดยรอบวัดยังมีพระพุทธรูปองค์เล็กตั้งเรียงรายอีกมากมาย

วัดหลวง

วัดหลวง หรือวัดโพธิ์ระตะนะสาสะดาราม (Wat Poratana Sadsadaram) เป็นวัดเก่าแก่ของลาวใต้ ตั้งอยู่ใจกลางเมืองปากเซ ริมแม่น้ำ Se Don สร้างขึ้นในช่วง ค.ศ. 1935 โดยมีศิลปะแบบลาวดั้งเดิมผสมผสานกับศิลปะสมัยใหม่ เป็นโรงเรียนสงฆ์ แห่งแรกของเมืองจำปาสัก สิ่งที่น่าสนใจคือพระอุโบสถ ที่มีการแกะสลักไม้บนบาน ประตูและหน้าต่างอย่างงดงาม มีอาคารเก่าแก่ใช้เป็นหอสมุด ส่วนอาคารที่ติดกับแม่น้ำ ใช้เป็นสถานที่สำหรับการเรียนพระพุทธศาสนาของพระสงฆ์

การเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมอาเซียนของนิสิตมหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย: กรณีศึกษาวัฒนธรรมลาว

ผู้วิจัย
สังกัด

บทนำ

การเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Cross Cultural Learning) เป็นกระบวนการ ในการทำความเข้าใจในความแตกต่างของวัฒนธรรมความหลากหลายของวัฒนธรรมของ ประเทศในกลุ่มอาเซียนอันเป็นเหตุให้ต้องเรียนรู้วัฒนธรรมของกันและกันโดยไม่ปิดกั้นที่ จะยอมรับเอาวัฒนธรรมที่ดีๆ จากท้องถิ่นอื่นใช้ โดยที่ผู้เรียนให้มีความสามารถในการ เตรียมความพร้อมทางวัฒนธรรมเมื่อได้มีโอกาสในการเรียนรู้วัฒนธรรมใหม่ในสังคมที่ แตกต่าง 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย เปิดใจรับวัฒนธรรมใหม่ เตรียมใจเรียนรู้สิ่งที่แตกต่าง ปรับอารมณ์ให้เข้ากับสถานการณ์ เข้าใจพฤติกรรมของกลุ่มชน และปรับกระบวนทัศน์ใน เรื่องวัฒนธรรม สำหรับการวิจัยครั้งนี้เป็นการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมในประเทศลาว โดย เน้นกระบวนการเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางศาสนาของนิสิตชาวไทยในระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยเน้นการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน เพื่อให้ นิสิตได้แสวงหาความรู้ด้วยตนเองอย่างเป็นระบบ และเสริมสร้างสมรรถนะข้าม วัฒนธรรมอาเซียนได้ด้วยการปรับตัวให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในประชาคมอาเซียนได้อย่าง เข้าใจเมื่อต้องดำรงชีวิตหรือทำกิจกรรมร่วมกับประชาชนในประเทศอาเซียนที่มาจาก พื้นฐานวัฒนธรรมที่ต่างกัน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของชาวลาว
2. เพื่อเปรียบเทียบวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของชาวไทยและชาวลาว
3. เพื่อวิเคราะห์กระบวนการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมอาเซียนจาก
การศึกษาเชิงพื้นที่ประเทศลาว

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงพื้นที่ (field study) โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) มีขอบเขตการวิจัยดังนี้

ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษาเกี่ยวกับการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม ประกอบด้วย กระบวนการเรียนรู้วัฒนธรรมใหม่ วัฒนธรรมลาวจากประวัติศาสตร์ที่ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตในปัจจุบัน

ขอบเขตด้านพื้นที่

การวิจัยครั้งนี้ใช้การศึกษาเชิงพื้นที่ในแขวงจำปาสัก สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ขอบเขตด้านระยะเวลา ใช้เวลาในการศึกษาเชิงพื้นที่ ระหว่างวันที่

1 - 4 กันยายน 2562

ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสถานที่สำหรับการศึกษาเชิงพื้นที่

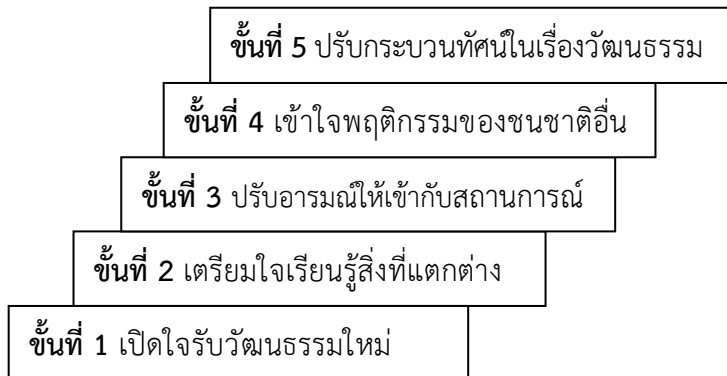

ปราสาทหินวัดพู (Vat Phou)

ปราสาทวัดพูเป็นมรดกโลกแห่งที่สองของประเทศลาว เป็นโบสถ์พราหมณ์ที่สร้างถวายพระศิวะ ตั้งอยู่บนเนินเขาภู โดยการสร้างปราสาทวัดพู จำปาสักนั้นสร้างขึ้นเพื่อถวายพระศิวะ ปราสาทวัดพูในศิลาจารึกเรียกว่า "สิงคปรวตา" ภูเขาอันเป็นที่ประดิษฐานศิวลึงค์ ตามพงศาวดารของส่วยกล่าวว่า "อยู่ใกล้นครหลวง มีภูเขาสูงหนึ่งชื่อว่า สิงคยโปโป (สิงคภาวตา) ที่ยอดภูเขามีปราสาทหลังหนึ่ง มีทหารหนึ่งพันคนรักษาประจำอยู่ ปราสาทหลังนี้ สร้างให้แก่เทพเจ้าองค์หนึ่งโดยมีการฆ่าคนเป็นเครื่องบูชายันต์ทุกๆ ปี พระเจ้าแผ่นดินได้เสด็จไปในปราสาททำพิธีบูชายันต์ด้วยพระองค์เองในเวลากลางคืน ในอดีตที่ตั้งของวัดพู นั้นเคยเป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์และแห่งอารยธรรมโบราณถึง 3 สมัยด้วยกัน คือ อาณาจักรเจนละในช่วงศตวรรษที่ 6 - 8 ค้นพบจารึกกล่าวถึงการฆ่าคนเพื่อบูชาแต่เทพเจ้า ต่อมาเป็นยุคของอาณาจักรขอมสมัยก่อนเมืองพระนครที่เลือกบริเวณนี้เป็นที่สร้างปราสาทหินในราวศตวรรษที่ 9 และสุดท้ายอาณาจักรล้านช้างได้เปลี่ยนเทวาลัยในศาสนาฮินดูให้เป็นวัดในพุทธศาสนานิกายเถรวาท ลักษณะของปราสาทเป็นเทวสถานขอม คล้ายกับเขาพระวิหาร สร้างในราวพุทธศตวรรษที่ 12 ในสมัยของพระเจ้ามเหศวรมัน ถือว่าเป็นปราสาทหินที่มีอายุเก่าแก่ที่สุดอีกแห่งหนึ่ง

บันทึกผลการสะท้อนคิด

คำชี้แจง การวิเคราะห์กระบวนการที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้
ข้ามวัฒนธรรมอาเซียน: กรณีศึกษาวัฒนธรรมลาว

เมื่อพิจารณาตาม 5 ขั้นของกระบวนการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม นิสิต
ได้ค้นพบสิ่งใหม่จากการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมลาวอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

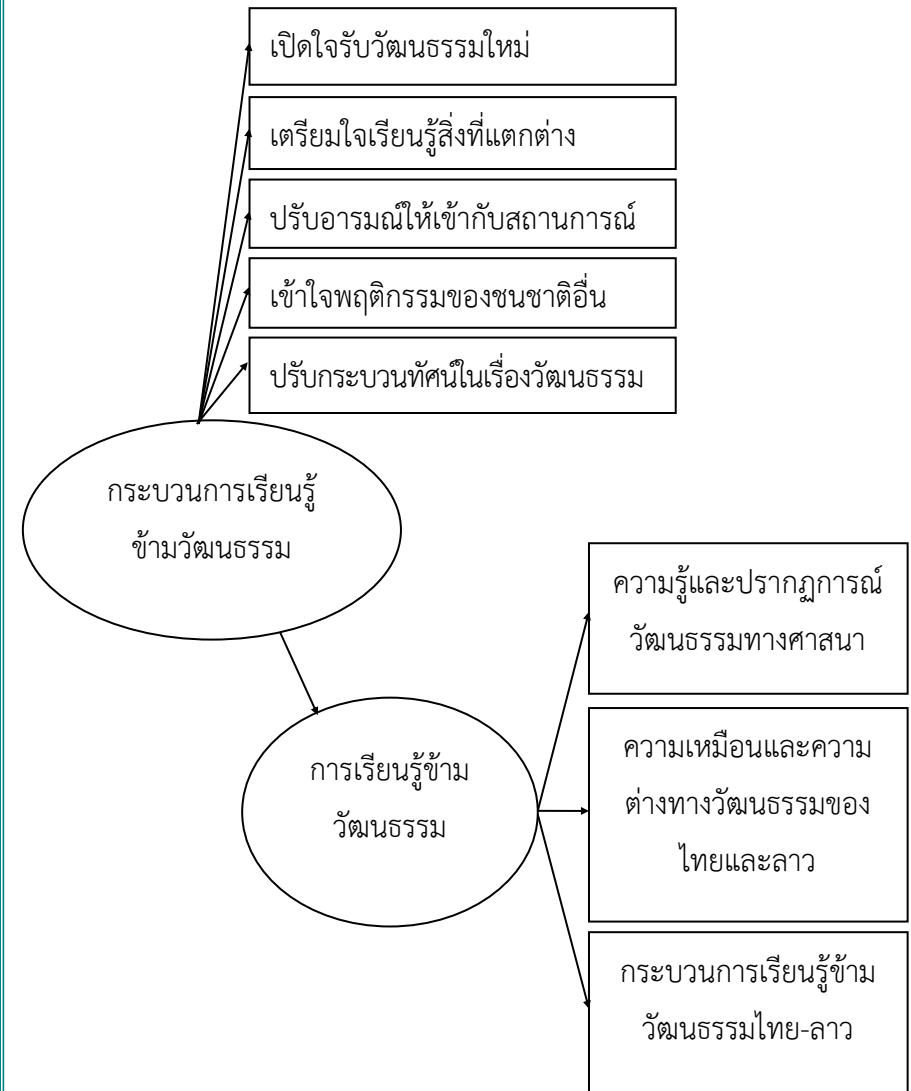
.....

.....

.....

หมายเหตุ : กระบวนทัศน์ หมายถึง วิธีคิด วิธีปฏิบัติที่ตั้งอยู่บนรากฐานการมองโลกด้วยความเป็นจริง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษา คือ ชาวลาวในแขวงจำปาสัก
บริบทศึกษา คือ สถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ ที่ตั้งอยู่ในแขวง
จำปาสัก สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

การวิเคราะห์ข้อมูล คือ การวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) และการสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย (analytic induction)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1) นิสิตได้เรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมอาเซียนจากประวัติศาสตร์ที่ส่งผลต่อวิถีชีวิตของชาวลาว
- 2) ทำให้ทราบวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของชาวลาวในปัจจุบัน
- 3) ทำให้ได้กระบวนการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมอาเซียนจากการศึกษาเชิงพื้นที่ประเทศลาว

คำชี้แจง ให้นิสิตบันทึกประสบการณ์ตรงที่ได้รับจากการศึกษาภาคสนาม

This image shows a full page of primary-ruled paper. It features a series of horizontal dotted lines spaced evenly down the page, with a solid line at the very top. The paper is otherwise blank, with no text or other markings.

This image shows a full page of white paper with ten horizontal dashed lines, typical of primary school handwriting practice paper. The lines are evenly spaced and extend across the entire width of the page. There is no text or other markings on the paper.

This image shows a single sheet of white paper with ten evenly spaced horizontal dotted lines, typical of primary school handwriting practice paper. The lines extend across the entire width of the page.

[illegible][illegible]

[illegible][illegible]

This image shows a full page of white paper with horizontal dashed lines, typical of primary-ruled notebook paper. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings present.[illegible]

ปรากฏการณ์ที่พบ

[illegible]

This image shows a full page of white paper with horizontal dashed lines, typical of primary school writing paper. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

[illegible][illegible]

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ด้านวัฒนธรรมทางศาสนา วิถีชีวิต และ
แนวทางการปฏิบัติตนของพุทธศาสนิกชนชาวลาว

This image shows a full page of white paper with horizontal dashed lines, typical of primary school writing paper. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

ผลการสังเกต (ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร)

[illegible]

ปรากฏการณ์ที่พบ

.....

.....

.....

.....

.....

[illegible][illegible][illegible]

.....

.....

.....

.....

.....